ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 223. TWO SECTIONS (SECTION 1) ЦЕНТІВ 20 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 28-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1975 No. 223. VOL. LXXXII.

СВ. П. БОГДАНА КРАВЦЕВА, „КАПІТАНА РІДНИХ КОРАБЛІВ", ПОХОВАНО З ВЕЛИКИМИ ПОЧЕСТЯМИ В „УКРАЇНСЬКОМУ ПАНТЕОНІ" В БАВНД БРУКУ

Бавнд Брук, Н. Дж. — Цитуючи слова з ранньої поезії св. п. Богдана Кравцева: „Я незнаному навстріч зряджаю удень кораблі: лопотять так весело, мов крила їх паруси білі і до них розсипають сонцем і гомоном хвилі . . .", поет і письменник Остап Тарнавський, голова Об'єднання Українських Письменників „Слово", у своєму прощальному слові над відкритою могилою померлого минулої п'ятниці, 21-го листопада, Богдана Кравцева назвав його „Капітаном рідних українських кораблів", який, „обдарований Божою ласкою, все своє життя виряджав кораблі, повні духового багатства, що ним було сповнене його велике серце і його бистрий ум . . . Неначе той мітичний Одисей, поет Богдан Кравців прямував свою вимріяну фльотилію не на підбій нових, незнаних земель і не на велику здобич чужого майна — він спрямовував свою велику фльотилію на величний шлях до Рідного краю..."

Св. п. Богдан Кравців

Остап Тарнавський від письменницького об'єднання „Слово" і перед ним Начальний Пластун проф. д-р Юрій Старосольський від очолюваної ним Організації Української Молоді Пласт, який — за його словами — „не був би таким, як є без Богдана Кравцева, як і Богдан Кравців не був би таким, як був, без Пласту" — були останніми, що прощали св. п. Богдана Кравцева над відкритою ще свіжою могилою на „Українському Пантеоні" в Бавнд Бруку у вівторок, 25-го листопада, після похоронних відправ в похоронному заведенні Литвина і Литвина та в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ірвінгтоні-Нюарку.

Похоронні відправи почалися в понеділок, 24-го листопада, відслуженням панахиди в похоронному заведенні Литвина і Литвина о год. 8-ій вечора. Правили о. шамбелян Степан Сулик, парох о. Михайло Кучмяк, о. Дмитро Библів та о. Іван Мак. Співав хор під проводом проф. Михайла Добоша. Біля домовини стояли на почесній варті в своїх одностроях пластуни з куреня „Лісові Чорти", до якого все своє життя належав св. п. Богдан Кравців. Приявні були також пластуни інших пластових куренів під проводом голови Головної Пластової Булави пластуна сеніора інж. Романа Рогожі. Він та пластун сеніор Павло Дорожинський з куреня „Лісові Чорти" прощали Покійного після панахиди від Пласту і вони, на прохання родини, порядкували жалобною церемонією. Прощальні промови після панахиди започаткував ред. Антін Драган, прощаючи Покійного від Українського Народного Союзу та „Свободи", в якій св. п. Богдан Кравців протягом повних 18 років перед його емеритурою два роки тому виконував обов'язки заступника головного редактора. Дальше Покійного прощали: д-р Мирослав Прокоп від дослідного об'єднання Пролог та від журналу „Сучасність", головним редактором якого від 1970 року був Покійний, проф. д-р Осип Андрушків прощав Покійного від Ради Наукових Товариств ім. Шевченка та від НТШ в Америці, проф. д-р Омелян Пріцак від Гарвардського Українського Наукового Інституту та проф. Григорій Костюк від Української Вільної Академії Наук і згадані вже інж. Роман Рогожа та Павло Дорожинсь-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПАМ'ЯТІ БОГДАНА КРАВЦЕВА

Написав Омелян Пріцак

Коли Богдан Кравців, діставши від президента університету номінацію на наукового співробітника Українського Наукового Інституту, виступив восени минулого року із своєю першою доповіддю на засіданні Гарвардського семінару Українських Студій, він обрав як свою тему „Ренесанс та гуманізм в Україні". У глибоко продуманій праці він з великим розмахом та фактичним знанням, яке здивувало приявних на залі фахових літературознавців, поширив обрії українського літературознавства про одну досі мало досліджену (а навіть майже призабуту), хоч теж важну, добу історії нашої культури. При тому бл. п. Богдан Кравців виявив добре обізнання із фаховою літературою про західньо-європейську, чеську та польську провінції цих ріпальних інтелектуальних рухів. На такому широкому тлі стала тепер яснішою можливість появи в Україні XV ст. таких постатей, як Юрій Дрогобич.

Це все стало можливим тому, що Богдан Кравців був людиною небуденної у двадцятому столітті широти зацікавлень, яка властиво зближала його із культурними діячами Ренесансу. Охопити увесь діяпазон активного зацікавлення бл. п. Богдана Кравцева не легко. Він з Божої ласки висококультурний і як мембрана чутливий оригінальний та перекладний поет, пластовий, політичний та громадський діяч, усе безмежно відданий українській національній справі, він же талановитий і невтомний публіцист і журналіст, енциклопедист, літературознавець, книгознавець, тонкий знавець давніх мап, врешті пасіонований бібліограф.

Це власне він, Богдан Кравців, у тяжких обставинах заробітчанина-емігранта, взяв на себе (при тому добровільно, тільки із почуття відповідальности перед українськими майбутніми поколіннями), дуже складне і важне завдання: нотувати і описувати, і тим самим рятувати від забуття, усі українські видання. Рік за роком, при поблажливій зичливості головного редактора „Свободи" п. Антона Драгана, у „Свободі" або у „Календарях Українського Народного Союзу" появлялися ці дорогоцінні цеголки українського еміграційного культурного доробку, до речі, таку роботу у державних народів виконує звичайно цілий штаб спеціальної інституції — Книжної Палати.

Коли у минулому році Український Науковий Інститут почав підготовчі роботи для видання фахового міжнародного журналу українських студій, із обширним відділом щорічної біжучої англомовної бібліографії, співпраця у тому завданні Богдана Кравцева стала

(Закінчення на стор. 4-ій)

Гарвардський УНІ встановлює нагороди і стипендію ім. Б. Кравцева

Прощаючи на вічну дорогу св.п. ред. Богдана Кравцева при відкритій домовині в похоронному заведенні Литвина і Литвина в Ірвінгтоні минулого понеділка, 24-го листопада, директор Гарвардського Українського Наукового Інституту проф. д-р Омелян Пріцак повідомив, що очолюваний ним Інститут встановив дві нагороди ім. Богдана Кравцева за найкращі праці з української бібліографії. Першу нагороду в сумі 1000 долярів признається за книжку і другу нагороду в сумі 500 долярів за брошуру з цієї ділянки. Проф. Пріцак рівночасно поінформував, що студенти і співробітники Гарвардського УНІ звернулися до Фонду Катедр Українознавства з пропозицією встановити стипендійний фонд ім. Богдана Кравцева із призначуванням щорічних стипендій для студентів української літератури Гарвардського Університету або для молодших наукових співробітників Гарвардського УНІ, які спеціялізуються в українській літературі 20-го сторіччя.

Як відомо, св.п. Богдан Кравців був науковим співробітником Гарвардського Українського Наукового Інституту.

30 УКРАЇНЦІВ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ МУЗИКИ

Ню Йорк, (Р.С.). — Найновіше, з черги 10-те видання авторитетної енциклопедії "International Cyclopedia of Music and Musicians" (Editor Bruce Bohle; Ню Йорк — Лондон, 1975, 2500 стор.) включає яких 30 гасел, величиною 50 до 225 слів, українських композиторів, виконавців та музикознавців. Це досі найбільший того роду матеріял в англомовній музичній енциклопедії і значну його частину надруковано вислідом співпраці муз. бібліографа-дослідника Романа Савицького з цим виданням.

Коротка ґенеза цієї енциклопедії. Її 1-ше видання появилось в Ню Йорку ще 1938 року і до нього включено декілька біографій українських музик, запозичених із відомого німецького довідника „Музик Лексікон" Рімана. Авторами українських гасел в німецькому довіднику були музикознавці Філярет Колесса та Осип Залеський. Однак редакція американського видання не переробила цих гасел уважно і, як це часто буває, деяким музикам приписано чужу національність, а назви українських міст подано в чужій а то й в зовсім популярній формі. Ці помилки повторювались у всіх пізніших виданнях (разом 9) аж поки редактор 10-го видання таки звернув увагу на них, одержавши відповідні біо-бібліографічні матеріяли.

І так, в складі справлених і доповнених довідок тепер виступають музики: Федір Акименко (Якименко), Максим Березовський, Дмитро Бортнянський, Герман Жуковський, Михайло Калачевський, Філярет Колесса, Любка Колесса, Микола Коляда, Валентин Костенко, Борис Лятошинський, Станіслав Людкевич, Микола Лисенко, Лев Ревуцький, Антін Рудницький, Петро Сокальський, Володимир Со-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В Ютиці відкрито постійну виставку СУА

Ютика, Н. Й. (Марія Смолій). — Відділ Союзу Українок Америки відкрив тут постійну виставку українського мистецтва в приміщенні місцевої YWCA в дні 7 листопада ц. р. На влаштування цієї виставки Відділ дістав фонди від Фундації „America The Beautiful".

У гарній, просторій залі приміщені в трьох габльотках вишивки, тканини, деревопізьба і кераміка. Тому, що виставка є постійна, треба було запланувати так, щоб експонати змінялися відповідно до сезону, як Різдво, Великдень тощо. Тепер виставлені в одній габльотці серветки, вишиті космацькими взорами, які дуже оригінально розміщені на стерефонних стінках дають оригінальний і гарний ефект. В другій габльотці розміщена кераміка роботи нашої відомої мисткині Слави Геруляк. У третій показано здебільшого мініяюри дерев'яних виробів, кераміки і вишивок. По мистецьки виконані написи і шкіци багатого в символіку калача з 17-ої Конвенції СУА, які виконала Ірина Казанівська, дуже причинилися до дбайливого оформлення виставки.

У відкритті виставки взяли участь членки СУА з родинами, представники українських організацій, шкільна молодь і членки дирекції YWCA. Голова Відділу СУА п-і А. Кошикар привітала присутніх і попросила до слова екзекутивну директорку YWCA п-і Геберт. Відтак привітала присутніх президентка Ради Директорів YWCA пані Фелт. Обі пані висловилися з захопленням про нашу виставку та з великим вдоволенням привітали нашу співпрацю і запросили СУА до участи в різдвяній програмі.

Від Головної Управи СУА передала привіт п-і Теодозія Савицька, а від Окружної Управи СУА п-і Ксеня Антипів. Інформаційний памфлет про СУА, який видала Централя СУА, дав достатні інформації Дирекції YWCA. Керівники YWCA були дуже захоплені гарним оформленням памфлету і всебічною діяльністю СУА.

Виставка відкрита для відвідувачів у визначені години. Крім того, в урядових годинах YWCA у залі, де приміщена виставка, відбуваються лекції і конференції так, що постійно її оглядає велике число людей.

Виставка присвячена відзначенню 50-ліття Союзу Українок Америки і 100-ліття українського поселення в Америці та 200-ліття Незалежности Америки.

„ТАЙМ" ПИШЕ ПРО НЕДОЛЮ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА

Ню Йорк. — Впливовий журнал „Тайм" у числі за 1-го грудня ц.р. помістив статтю під заголовком: „В'язні за переконання", в якій, між іншим, описана недоля українського математика Леоніда Плюща, запроторенго совєтськими властями до закладу для умовохворих.

Леонід Плющ

Стаття, яка також згадує про відмову Москви видати академікові Андреєві Сахарову візу на поїздку до Осльо, щоб він міг особисто одержати цьогорічну Нобелівську премію миру, інформує про недавно опублікований звіт організації Міжнародна Амнестія, який твердить, що під сучасну пору в совєтських тюрмах і концтаборах перебуває принаймні 10,000 політичних в'язнів, запроторених туди за їхні політичні чи релігійні переконання. Звіт інформує, що досі ще не було випадку, щоб будь-який оскаржений дисидент був визнаний невинним совєтськими судовими чинниками. „Тайм" пише, що звіт Міжнародної Амнестії також твердить, що совєтські кримінальні власті застосовують тортури, держать в'язнів в голоді, або годують їх малокалорійними харчами. Часто харчі зіпсовані, хробачливі, або в них розмножилися караконі. Медична опіка в тюрмах і концтаборах цілком незадовільна, щоб лікувати недуги, погіршені голодом і тяжкою працею.

Але ще гірші обставини існують в тюремних закладах для умовохворих — пише „Тайм". Дисиденти запроторені туди без судових розправ і на неозначені терміни, а в'язні не мають жадного права на апеляцію. „Тайм" пише: „Типічним прикладом може послужити справа кібернетика Леоніда Плюща, прагнення якого щодо культурної свободи для українців довели до того, що йому закидають „зростаючу схізофренію". Журнал далі пише, що Плюща „лікують" великими дозами „медикаментів" і що після дворічного перебування в одному із 7-ох закладів для божевільних, проваджених поліційними чинниками, „цей визначний науковець доведений до стану ментального і фізичного виснаження".

НОБЕЛІВСЬКУ НАГОРОДУ ДЛЯ САХАРОВА ПРИЙМЕ ЙОГО ДРУЖИНА

Флоренція, Італія. — Приятелі Єлени Сахарової, яка, як відомо, перебуває тепер в Італії, де вона переходила складну операцію очей, поінформували, що дружина академіка Андрея Сахарова поїде 10-го грудня ц.р. до Осльо на церемонію вручення Нобелівських нагород і відбере в імені свого мужа признану йому нагороду миру. Єлену Сахарову супроводитимуть до Осльо її італійські друзі.

Югославія обвинувачує СССР за вмішування у її внутрішні справи

Београд, Югославія. — Уряд Югославії, який в останньому часі перевів широкі арешти серед просовєтських членів комуністичної партії, офіційно обвинувачив уряд Совєтського Союзу, що він вмішується у внутрішні справи Югославії і підтримує морально і матеріяльно так званих „комінформістів", які змагають до того, щоб змінити політику Югославії і включити її до держав-сателітів, політику яких майже повністю контролює Москва. Офіційну протестну ноту югославського уряду помістив тижневик „Комуніст", орган Комуністичної партії Югославії, побіч інтерв'ю генерального секретаря КПЮ Стена Доланца, який щойно повернувся з Москви, де він відбув розмови з впливовими членами совєтського Політбюра П. Кириленком, Константином Катушевим та іншими. Переговори в Москві, які ТАСС називає „дружніми і корисними", велися в напрямі осунення основних непорозумінь між обидвома країнами. Що в Москві не досягнуто порозуміння свідчить також заява Стена Доланца, яку він склав після повороту з Совєтського Союзу та в якій говориться: „Якщо хтось діє сьогодні проти соціялізму в Югославії, проти внутрішньої політики нашої країни, проти стосованої нами політики невтральности — той діє на шкоду соціялістичним процесам в світі і ця тактика шкодить не тільки двосторонній співпраці між країнами ,але співпраці у міжнародному соціялістичному світі".

Совєтський Союз заперечив закиди Югославії про допомогу „дисидентам - комінформістам", але доказові матеріял і судові свідчення арештованих доводили протилежне. Від квітня 1974 р. до тепер югославська поліція заарештувала понад 200 „дисидентів" з так званої просовєтської групи.

Ніксон буде свідчити

Вашінгтон. — Колишній президент Ричард Ніксон погодився свідчити перед Сенатською комісією для справ розвідки, яка розглядає діяльність Центральної Розвідчої Агенції (Сі-Ай-Ей), Федерального Бюра Інвестиґації (Еф-Бі-Ай) та інших розвідних агенцій, але застеріг собі право відмовитися відповідати на деякі питання, покликаючись на 5-ий Додаток до Конституції, який ґарантує право не відповідати на підставі загрози самообвинувачення, а бо буде покликатися на привілей „екзекутивного привілею". Хоча сенатська комісія переслухуватиме Ніксона щодо його можливої ролі в згоднісно нелеґальній діяльности Сі-Ай-Ей, то він не може бути притягнений до судової відповідальности, бо одержав повне помилування від президента Джералда Форда.

ЧЕРГОВА „СВОБОДА" В ПОНЕДІЛОК

З уваги на вільний від праці День Подяки в четвер, 27-го листопада, чергове число „Свободи" появиться, подібно і з таких самих мотивів, як у минулих роках, друкуватиметься щойно в найближчий понеділок і з датою вівтірка, 2-го грудня.

ПЛЯНУЮТЬ СКЛИКАННЯ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ПОЛЬОНІЇ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Вашінгтон. — У днях 7-9 листопада ц.р. тут в готелі Мейфловер відбулася конференція представників польських організацій вільного світу, в якій взяло участь 40 делегатів з 12 країн. Ініціяторами скликання цієї конференції були Польонії американська і канадська, а головою організаційного комітету був Козімєж Лукомскі, віцепрезидент Конгресу Американської Польонії. Конференція між іншим, постановила поробити старання для скликання найдалі до 1978 р. Світового Конгресу Польонії у вільному світі і уповажнила Конгрес Канадської Польонії зайнятися цією ділянкою та нав'язати вступні розмови з поодинокими польськими організаціями у вільному світі, щоб таким чином запевнити якнайширшу участь в майбутньому Конгресі. Конференція запропонувала також, щоб поодинокі крайові організації вже розпочали підготовку до такої світової зустрічі поляків, яка матиме велике моральне й політичне значення та спричиниться до скріплення праці Польонії у вільному світі. Традиційно одно порожнє місце за президіяльним столом Конференція залишила для представника із Совєтського Союзу, який із зрозумілих причин, не міг прибути на наради. Гелена Зілінська, голова Об'єднання Польських Жінок, поклала на порожнє місце квіти на знак пошани до тих земляків, які перебувають в СССР.

Головну промову на Конференції виголосив президент Американської Польонії Альойзи Мазевскі, який також проводив нарадами. Він зокрема підкреслив, що політика детанту тільки збільшила загрозу для вільного світу з боку комунізму, а зокрема Совєтського Союзу. На Конференції, а зокрема на бенкеті, який відбувся з цього приводу, виголосили також промови чи привітання багато польських і американських політичних діячів, між ними нюйоркський сенатор Баклей, єпископ Щчепан Весоли з Риму та інші.

В кінцевій політичній декларації конференція між іншим стверджує, що Совєтська Росія не зрезиґнувала із своїх імперіялістичних цілей і працює в напрямі поневолення цілого світу; що польські комуністи (не нарід) є частиною цієї світової змови, скерованої проти вільного світу; режим у Варшаві заступає інтереси Росії і змірає до знищення польської християнської культури, спертої на тисячелітні традиції. Декларація стверджує, що боротьба проти комунізму буде продовжуватися аж до часу привернення повної незалежности для Польщі. „Доцьогочасна постава цілого польського народу є наглядним свідченням, якої Польщі бажає нарід" — говориться в кінцевих рядках декларації.

Конференція, яка мала назву „Польонія 1975", закінчилась 9-го листопада ц.р. Службою Божою, що її відправив гість з Риму єпископ Щчепан Весоли.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ОБРАЗОТВОРЧА ВИСТАВКА ЮРІЯ БОБРИЦЬКОГО

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці інформує, що в неділю, 30-го листопада ц. р. о год. 1-ій по полудні тут у галерії ОМУА при 149 2-га евеню відбудеться відкриття образотворчої виставки мистця Юрія Бобрицького. Будуть виставлені скульптури, рисунки і краєвиди з Ісляндії. Виставку можна буде оглядати в будні від год. 6-8 вечора та в суботи й неділі від год. 1-8 до 14-го грудня включно.

ВЕЧІР ПІСНІ, ТАНКУ І СЛОВА У ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — Українська Централя інформує, що тут в неділю, 30-го листопада ц. р. о год. 5.30 по полудні в приміщенні Централі, 240 Говп евеню, відбудеться вечір пісні, танку і слова при участі юних бандуристів, танцюристів СУМА, співочого пластового гуртка „Кобза", молодечого Відділу СУА та інших самодіяльних гуртків молоді. Керівник програми В. Бакалець.

ПЕРЕД СТОРІЧЧЯМ ЕМСЬКОГО ЛІНГВІЦИДУ

Вінніпеґ (ОУПС). Промовляючи на святі відзначення річниці Інституту Просвіти в Вінніпезі дня 15 листопада 1975, проф. Яр. Рудницький згадав, що в наступному 1976 р. українці Вільного світу відзначатимуть сторіччя лінгвіцидного акту — т. зв. Емського указу, яким заборонялося українське друкування, а то й говорене слово на терені основного поселення українців в Европі — в упрямленій Росією „Малоросії". Емський указ був одним із лінгвіцидних актів на сході Европи, що почалися ще від „заборон" Петра Першого, почерез „укази" Валуївський із 1863 й Емський із 1876 й тривають до підсовєтської русифікаційної політики під теперішню пору. З цього приводу заходом українських наукових і культурних установ плянуються наукові конференції, доповіді, видання в 1976 р.

МИСТЕЦЬКИЙ БАЗАР В ТРЕНТОНІ

Осередок СУМА ім. пол. Євгена Коновальця та Відділ Ю-СУМА ім. „Миколаїв" у Трентоні, запланував Різдвяний Базар з участю майстра трипільської і гуцульської кераміки пані Віри Трицецької і мистця-маляра Стефана Війтика, теми малювання якого є українське життя, зокрема козаки-запорожці. С. Війтик є з молодого тут рідженого покоління. На Базарі, який відбудеться в днях 29 і 30 листопада та 6, 7 і 13, 14 грудня, пані Віра Трицецька представить свої керамічні вироби і буде пояснювати процес їх виготовлення. В цей самий день (30 листопада) мистець С. Війтик особисто відкриє виставку своїх картин вже від 9-ої год. ранку до 5-ої вечора.

ПАНЕЛЬ В АСТОРІЇ

Асторія, Н. Й. — Управа 35-го Відділу ООЧСУ інформує, що тут в неділю, 30-го листопада ц. р. о год. 5.30 по полудні в Домі СУМА при 34-14 31 евеню відбудеться політичний панель, на якому будуть виголошені три доповіді: ред. В. Левенець — „Проблеми українських політичних партій і консолідація", інж. В. Микула — „Перспективи зовнішньої політики" і д-р В. Савчак — „Сили спротиву в Україні". Після доповідей — запити і дискусія.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У День Подяки

Започаткований плимутськими паломниками в Новій Англії в 1621-му році день подяки, як вияв вдячности за пережиту трудну зиму та за добрий врожай, святкований тепер щорічно всім американським народом, належить до найкращих і найбільш промовистих національних свят. Цей день-свято заставляє нас у першу чергу призадуматись над долею: долею нашою власною, наших рідних і нашого народу, застановитись над цією долею з думкою про нашого творця та його безмежну любов, доброту і справедливість, бо тоді ми багато дечого побачимо в дещо іншому світлі і пізнаємо, ніж ми це без застанови сприймаємо.

Так сталося, що цьогорічний День Подяки зустрічаємо під враженням тієї великої втрати, що її зазнала родина і громада зі смертю св. п. Богдана Кравцева. Це наводить на думку всіх тих, що втрачають своїх рідних і близьких чи зазнають іншого горя. Що ж їм робити в День Подяки?

У зв'язку з цим пригадується опис одного мандрівника його побуту в індіянській оселі під час радісних святкувань, що відбувалися там після смерти ватажкового сина-юнака. Здивованому мандрівникові ватажок вияснив, що він і його оселя радіють та дякують Господеві за те, що дозволив їм цього юнака мати та кільканадцять років ним втішатися. Оповідання може бути перебільшене, але в ньому багато глузду. Мавши на думці ще дуже свіжу могилу Богдана Кравцева на цвинтарі, чи ж не треба дякувати Господеві за те, що Богдан Кравців жив і творив та залишив нам таку багату культурну спадщину?

Цей приклад можна б віднести до багатьох інших. Все наше життя ми маємо багато причин до вдячности Богові за те, що живемо, і за те, що маємо. Ми повинні дякувати Господеві в добрі і щастя, щоб вони були більші, а в недолі і нещасті, щоб вони не були гірші. Це вже така людська вдача, що „як тривога, то до Бога", звичайно з молитвою про те, що нам потрібно. День Подяки призначений на те, щоб ми подякували Господеві за те, що нам дав, що маємо і що мали. Ми бо в усіх часах і обставинах, як довго живемо, напевно маємо причину до вдячности. День Подяки дає нам на це добру нагоду.

Крайня пора

Кілька днів тому державний секретар Генрі Кіссінджер у промові в Детройті перестеріг Советський Союз і Кубу, що Вашінгтон не може погодитися на те, щоб ці дві комуністичні держави продовжували вмішуватися у громадянську війну в Анголі, доставляючи зброю та вояків для марксистського Народного Руху, тобто для однієї з трьох фракцій, які змагаються за владу в тій колишній колонії Португалії, та додав, що таке вмішування може мати дуже неґативні наслідки для теперішньої політики детанту між Сходом і Заходом.

Сам факт, що секретар Кіссінджер в такий гострий спосіб запротестував проти вмішування Москви та Гавани у внутрішні справи Анголі, є відрадним явищем, бо Кіссінджер звичайно аж занадто обережний, щоб „не образити" верховодів комуністичних держав. Ще більш відрадним фактом є заява Кіссінджера, що „ми ніколи не дозволимо на те, щоб детант став знаряддям для однобічної користи". Коментатори твердять, що ці слова Кіссінджера віддзеркалюють всезростаючий скептицизм в американському уряді щодо питання, чи Москва бажає дійсного відпруження у відносинах із ЗСА, чи може тільки хоче використовувати політику детанту для власних цілей.

Крайня пора, щоб Кіссінджер почав застановлятися над дійсними плянами Москви. Про те, що Советський Союз використовує теперішню політику детанту, щоб здобути над Заходом перевагу в мілітарній, політичній, технологічній та економічній ділянках вже давно пише преса, про це говорять законодавці і звичайні громадяни ЗСА та інших вільних країн вже протягом кількох останніх років. На початку жовтня цього року Департамент оборони, яким тоді ще керував Джеймс Шлесінджер, розповсюдив аналітичний звіт однієї з розвідчих аґенцій про „Детант у советській стратегії", в якому доказано, що Советський Союз старається здобути таку перевагу над Заходом на всіх обширах. Звіт показав, що Москва, стараючись відвернути увагу ЗСА та інших вільних країн пропаґандою про „взаємокорисність" з детанту, в той самий час прикладає всіх зусиль, щоб розбити союзи західніх держав, довести до зменшення кількости вояків ЗСА і їхніх союзників на терені Европи та в інших частинах світу, а сама постійно збільшує кількість своїх вояків в комуністичних країнах Східньої Европи, постійно збільшує свій військовий бюджет і старається збільшити свої впливи в усіх частинах світу.

Перестороги про те, що Москва прикриває свої аґресивні пляни пропаґандою про „обопільну користь" з політики детанту, лунають не відсьогодні. Але державний секретар Кіссінджер щойно тепер починає прислухатися до цих перестород. Проте, ліпше пізно, як ніколи.

Кіссінджер плянує переговорювати з верховодами СССР

Детройт. — Державний секретар Генрі Кіссінджер у вівторок, 25 листопада, потвердив чутки, що він наступного місяця плянує відбути наради із советськими верховодами, щоб усунути розбіжності, які припиняють підписання нового договору між ЗСА та СССР щодо обмеження стратегічної атомової зброї. На пресовій конференції Кіссінджер сказав, що точні пляни щодо такої наради ще не виготовлені, але заявив, що можливість такої зустрічі із советськими провідниками дуже правдоподібна. Деякі речники Державного департаменту твердять, що новий договір може бути підписаний в квітні наступного року, тобто принаймні чотири місяці пізніше, ніж передбачувано. Попередній тимчасовий 5-річний договір щодо обмеження стратегічної атомової зброї був підписаний ЗСА та Советським Союзом у 1972-му році.

І. Вовчук

ПРО ДЕМОКРАТИЗАЦІЮ „СОВЄТСЬКОГО ОБЩЕСТВА"

(Розважання)

I

Нюйоркське видавництво „Khronika Press" видало в серпні чи вересні ц. р. нову працю А. Д. Сахарова „Про країну і світ". На 76 сторінках брошури невільник партійно-державної системи большевицького тоталітаризму, академік, тричі Герой Соціялістичної Праці, розважає над спасінням країни в світі „Рятунок країни, пише автор у згаданій брошурі, в її взаємодії з усім світом, і неможливий без врятування світу". Праця складається з шести розділів: 1. Про совєтське суспільство, 2. Про свободу вибору країни проживання, 3. Проблеми роззброєння, 4. Індо-Китай і Близький Схід, 5. Ліберальна інтеліґенція на Заході, її ілюзії і відповідальність, 6. Висновки.

В передмові автор зазначає, що написати працю його спонукали розмови з сенатором Дж. Баклі, який відвідав академіка в час свого перебування в Москві. Життя людей в московському царстві большевицької сваволі А. Сахаров порівнює до життя в'язнів у будинкові з замкненими дверима. „Такими в'язнями — тепер є ми всі", твердить світової слави вчений, якого вважають батьком нуклеарної зброї для СССР, людина, яка вже в тридцятилітньому віці свого життя осягнула найвищий ступінь науково-державної ієрархії, де немає межі ні для яких потреб. Під впливом якихось досі нерозгаданих чи іраціональних спонук, ця людина робить виклик цілій системі, вимагаючи припинити атомове зброєння, пропонує шукати оздоровлення державного укладу через реформи згори.

Праця „Про країну і світ" у великій мірі є дещо перебільшеним продовженням його меморандуму: „Розважання про поступ, співіснування і інтелектуальну свободу,", дорученому керівництву ЦК КПСС в кінці 1968 року. Згадуючи про той меморандум, автор зазначає, що він не відійшов від тодішніх позицій, в яких домагався реформ соціялістичної системи СССР згори, під керівництвом ЦК.

В новій він хоче наголосити неґативні прояви в житті країни, що їх промовчує совєтська пропаґанда.

Серед ліберально-демократичної опозиційної групи, що зформувалась у науково-технічних колах, А. Сахаров є найвпливовішою людиною, духовим лідером. Не роблячи будь-якого акценту на ідеологічні підвалини в системі імперського большевизму, — СССР, ця опозиційна течія виступає в обороні прав людських, домагаючись зреформування СССР через демократизацію життя в країні. А не хоче бачити посиленої політики єдинодержавства в союзному імперському комплексі СССР, яка зміряє до ліквідації неросійських націй через обмосковлення національно-культурного життя національних республік.

Повертаючись до тем своїх „Розважань" з 1968 року, автор вказує, що хоче зосередитись на небезпеках нинішніх, які, на його думку, вимагають обговорення поза „дипломатичними умовностями і конформізмом „східнього" чи „західнього" типу". Найбільшу небезпеку сучасности автор вбачає в плянованій агресивності Москви і в безрозсудному потуранні тій агресивності з боку західнього світу, який в своїй політиці в усьому поступається східньому партнерові детанту, щоб не дратувати його. На думку А. Сахарова в сучасних відносинах між двома світами вирішується питання „чи розрядка — глибокий, всебічний процес історичного значення, що включає демократизацію, збільшує відкритість совєтського суспільства, чи безпринципова політична гра..., яка є домовленням за спиною народів і капітуляцією перед совєтським натиском і шантажем". ЗСА і Західній світ з економічною перевагою має всі підстави оздоровити відносини в світі через послаблення „совєтського" тоталітаризму. А. Сахаров вказує, що економіка ЗСА і Заходу, хоч і має свої труднощі, є на незрівняно міцніших, здоровіших підвалинах, „як хронічно перенапружена і мілітаризована і хаотично керована економіка СССР".

Великі економічні переваги західнього світу, при його динамічності у суспільних відносинах, можуть стати, на думку автора, тими важелями, що вплинуть на оздоровлення відносин між двома протиставними таборами після послаблення тоталітаризму і демократизації життя в СССР через зреформування системи імперського соціялізму. Реформізм А. Сахарова в його праці „Про Країну і Світ" річ не нова. В своєму меморандумі 1968 року — „Розважання...", вказуючи на загрозу від націоналізмів союзних Республік, він домагався від ЦК КПСС повільного зреформування системи соціялізму СССР — демократизації суспільно-політичного життя.

Через два роки після того, в 1970 році, в наступному меморандумі, поданому до Брежнєва, Косиґіна і Підгорного, А. Сахаров з В. Турчином і Р. Медвєдєвим доводили і переконували урядову трійку, що необхідна повільна демократизація, яка „сприятиме збереженню і зміцненню совєтського соціялістичного суспільства, соціялістичної економічної структури, наших соціяльних і культурних досягнень, соціялістичної ідеології". Демократизація з відповідними реформами соціялістичної системи, за твердженнями обох меморандумів (1966 і 1970 рр.), мали оздоровити безвиглядний економічний стан в країні. Здійснювати те оздоровлення мала партійна верхівка поволі, щоб уникнути зриву від націоналізмів і національної революції.

В роздумах „Про Країну і Світ" А. Сахаров не згадує про соціялістичне зміцнення системи через реформи, а наголошує еволюційність реформ. „І я можу тільки благати долю, — пише він, — щоб вихід з цієї історичної сліпої вулиці не спричинив таких велетенських потрясень, про які ми не маємо уяви. Тому я — еволюціоніст, реформіст". Хоч в усіх трьох меморандумах А. Сахаров тримається послідовно „отечественного" реформізму і через еволюційні зміни пропонує вивести соціялістичну систему СССР з історичного глухого кута, але в його поглядах сталися деякі зміни. Раніше він твердив, що „джерело наших труднощів не в соціялістичному ладові, а, навпаки, в тих особливостях, в тих умовах нашого життя, які йдуть в розріз з соціялізмом, ворожі йому". А в брошурі „Про Країну і Світ", заперечуючи твердження лівих ліберaлів Заходу, які вважають, що невдачі соціялізму СССР зумовлені азіятською історією" країни з її відсутністю демократичних традицій, Сахаров висловлює інший погляд на соціялізм. Відкидаючи дві мірки на соціялізм, автор пише: „Досі соціялізм скрізь неминуче означав однопартійну систему, владу жадібної і нездібної бюрократії, експропріяцію всієї приватної власности, терор ЧК або її синонімів, руйнацію виробничих сил і потім їхнє відновлення ціною неймовірних жертв народу, насильство над свободою сумління і переконань".

З тим можна б погодитись, маючи на увазі соціялізм, будований большевиками на базі і засадах московського великодержавства, або під їхньою опікою поширюваного, бо соціялізм европейських країн тих прикмет позбавлений. А большевицький соціялізм, з його ідеологією російського великодержавства, в боротьбі за збереження і поширення якого ведеться понад п'ятдесят років боротьба з національними ідеями неросійських націй, не можна уявити без згаданих прикмет і властивостей. Програмуючи його будову, В. Ленін наголошував, що інтереси національної гордости великоросів співпадають з соціялістичними інтересами російських пролетарів. Ленінські настанови стали „догмами віри" в будові соціялізму, а політико-економічна система СССР, як твердить московська пропаґанда, прообразом для всіх країн. За „зрілого соціялізму", як його названо за брежнєвського владування, національна гордість, про яку говорив Ленін, стала всесоюзною- отечественною" і її посилено насаджують не-російським націям замість національної гордости в боротьбі з національними ідеями. В тому протиборстві кремлівські жреці великодержавства придумали й міт про неіснуючий „совєтський народ", як нову історичну спільність", замість націй, силою включених в імперський комплекс — СССР.

(Продовження буде)

Володимир Баргатура

МІШАНІ ПОДРУЖЖЯ — ЖИТТЄВИЙ РЕАЛІЗМ

(1)

„Покинеш батька свого і матір свою і підеш за подругом своїм" і „будете одне тіло й одна душа". Такою є, згідно св. Письма, Божа дефініція подружнього життя.

З нею у згоді є людська дефініція цього життя, на яке, на думку соціо-психологів, складаються: любов, взаємопізнання, взаєморозуміння і взаємодоповнення. Економісти додають до цього визначення ще й матеріяльний фактор, а правники законний — добровільне, але зобов'язуюче домовлення двох людей різної статі жити спільно в доброму і злому, поки біологічний закон не розв'яже умови.

Під тим кутом треба розглядати мішані подружжя.

Подружжя, як інституція суспільного життя, криє в собі багато труднощів. У мішаних подружжях до цих притаманних кожному подружжю труднощів прибувають ще додаткові ускладнення. Це різниця ментальности партнерів, різниці національного, мовного, релігійного, культурного, звичаєвого, щоденно-побутового порядку.

Через такі ускладнення мішані подружжя небажані не тільки в нашій суспільності, але й інші національні групи нерадо їх вітають. У нас вони небажані ще й через сильно розвинене в нашій спільноті почуття „ґетта", через психологічний комплекс „неповноцінности", через фаталістичне переконання, що український партнер обов'язково буде втрачений для родини й суспільства, в наслідок чого наш національний потенціял буде ослаблений.

Але тут є різні можливості: або один партнер повністю відійде від своєї національної групи й пристане до чужої, або обоє підуть по лінії найменшого опору і стануть „ні пес, ні баран", або, в кращому випадку, їх взаємовідносини приберуть позитивну, раціональну і збалянсовану форму толерантности, і так витвориться тип двонаціональної, дво-мовної і дво-культурної родини.

У нас бувають два основні роди мішаних подруж — обоє подруги української національности, але різної релігії (католик-православний-протестант) і з різною ментальністю та похідними від неї різницями (українці східні і західні, карпато-руси, мадярони), або друга категорія — це подружжя між партнерами двох різних національностей.

Поруч поголовного вживання чужої книжної і розговірної мови, поруч поступового процесу асиміляції й денаціоналізації, мішані подружжя є черговим явищем, яке спричинює тяжку турботу батькам і спільноті. Довголітній досвід і спостерігання показали, що це явище, хоч небажане з точки зору нашої національної субстанції, стало життєвим реалітетом. Не зважаючи на всі наші превентивні заходи і активне поборювання, ми не тільки не змогли припинити його, але є свідками, що „чим глибше в ліс, тим більше дерев", — це явище поступово зростає і стає щораз частіше.

Тому що ні просьби, ні погрози успіху не приносять, треба прийняти інші міри — змінити нашу ментальність у тому відношенні і з цього в основному неґативного явища витягнути все таки бодай частинно позитивні наслідки. Основна трудність лежить у тому, що станули проти себе вартості, які лежать у зовсім протилежних площинах.

Батьки і громада вживають до поборювання мішаних подруж розмово-реалістичних арґументів, — стараються переконати, покликуються на національно-патріотичні, традиційно-побутові і культурно-національні моменти, при тому беруть часто до уваги самих себе (еґотичні спонуки), як вони будуть себе почувати, коли в їх родину ввійде чужонаціональна людина.

Ці арґументи не діють на закоханих молодих людей, бо в них головну ролю грають ірраціонально-емоційні моменти глибоко-інтимного характеру (любов), природної селекції і біологічно-інстинктові (добір тов. життя, елементи сексуального порядку). Над усім тим височіє бажання особистого щастя, а не те, чи батьки, родина або суспільство вдоволені з їхнього вибору. Любов до товариша життя перемагає любов до батьків і народу.

Всі ці ірраціональні моменти невразливі на розумові арґументи, які часто, замість осягнути свою мету, минаються з ціллю й викликають ще гострішу реакцію, що доводить до поглиблення конфлікту, а то й до повного розриву між батьками й дітьми і між молодими людьми і суспільством.

Реакція батьків, це або резиґнація, або вони попадають у дві крайності: повного потурання, чи навіть сприяння мішаному подружжю, або безкомпромісового опору й активного спротиву включно з відмовою благословення, участи в вінчанні й весіллі, видідиченні й виреченні дитини. Батьки вважають мішане подружжя за національне відступство, безхарактерність і сором. Така постава батьків доводить до того, що діти вінчаються потайки, або втікають з дому і живуть без вінчання.

(Закінчення буде)

З НАШИХ БУДНІВ

Подяка за козаків

— В нинішнє Свято Подяки, — сказав пан Татух урочистим майже голосом, — подякуймо, жінко, Господеві Милосердному за те, що дозволив нам, вперше та й, либонь, востаннє за нашого життя, побачити найбільше в світі диво: голляндських козаків!

— Ой, так, так, — зідхнула дорога землячка, пані Татушиха, і змахнула рукою непрошену сльозину. — Як бим сама їх не бачила на власні очі та й не чула на власні вуха, то ніколи не повірила б, що можна чужий - заграничний народ так витренувати і навчити по-нашому співати. Важеньку Ти мій! Як вони заспівали „Іже Херувими", то так ніби в церкві святого Юра на Великдень, коли ще пан професор Онуфрик диригували хором, — пригадуєш?

— Велл, — похитав головою пан Татух, — я не тільки пам'ятаю пана Онуфрика, але й небіжчика Олександра Кошиця, котрий напевно тепер, на тому світі, диригує всіми небесними хорами й оркестрами... Але ти, небого, скажи мені, чому ти зачіпала того кучерявого козака, що продавав рекорди, що мав таку чуприну, як наш пан Хомин?

— Ет! — відмахнулась дорога землячка, — де ж там „зачіпала"! Та підійшов один з рекордами, щоб купити, а на ньому, бачу, така красна вишивана сорочка, дрібненьким гуцульським взором та ще й з гарасівкою! То я і питаю: „А сю сорочку, синку мій, то хто тобі вишивав, мама, чи жінка?" А він засміявся та й каже: „Нікс-ферштен, мама, нікс спікен", чи щось подібне. Аж тоді я собі пригадала, що він — голляндський козак, не український.

— Ба! То не штука, коли український козак співає, чи танцює, чи на бандурі грає, як пан Луців, — на те ж він українець. А тут тобі один наш чоловік, — ніби пан доктор Антонович, — диригує, а сорок хлопа-голляндців стоять перед ним на гап-так і співають по-нашому аж ся серце радує! Оцо штука ще й кавалок!

— Ой, так, так, — зідхнула ще раз пані Татушиха, — яка шкода, що вони не могли тут, у нас, залишитися хоч би й до Різдва. О, такі співаки якби пішли по хатах з колядою на будову нової церкви, то напевно зібрали б гарний грейцар.

— Велл, — сказав пан Татух, знявши з носа окуляри, — хлопці поїхали додому, правда, але залишили по собі файну пам'ятку — оцю платівочку. По Святій Вечері, як Бог дасть дочекати, я накручу патефончика та й пущу тобі лірницьку колядку, як то святі сиділи і каміння били, або за Страшний Суд. А собі заграю — коломийку!

Ікер

ВІДЗНАЧЕНО 25-ЛІТТЯ УВАН У КАНАДІ

Вінніпеґ, Канада (УВАН). Величавий Ювілей Української Вільної Академії Наук в Канаді (УВАН) з нагоди її 25-літньої діяльности, відбувся тут 25 жовтня 1975 р., в двох окремих імпрезах: перша — Наукова Конференція, яка відбувалася в залі Планетаріум, в будинкові Музею Людина й Природа, а друга — ювілейний бенкет в готелі „Вінніпеґ Інн."

Наукова Конференція, з 10 год. ранку до 3:30 по полудні, мала на програмі вступне слово президента Академії проф. Ол. Барана і три наукові доповіді гостей-науковців: проф. Ю. Шевельова з Колюмбійського університету в ЗСА, проф. Я. Пеленського з Айова університету в ЗСА, і проф. Б. Боцюркова з Карлтон університету в Канаді.

Проф. Ю. Шевельов говорив на тему „Мова і держава". Це його оригінальний дослід з історії української літературної мови, починаючи з половини чотирнадцятого століття до сучасности: які стадії розвитку проходила українська літературна мова під впливом змінних державних режимів, які так чи інакше утруднювали її свобідний розвиток в напрямі до природньої основи-живої мови народу.

Присутніх на доповіді понад 150 осіб. Після доповіді були запити, на які прелеґент давав відповіді. Сесією проводив проф. Я. Розумний.

Після обідньої перерви говорив проф. Я. Пеленський на тему „Обоснования до включення українських земель в межі Річи Посполитої на підставі Люблінської Юнії з 1569 р." Доповідь була оригінальним дослідом доповідача, як вкладка в українську історію певної епохи. Прелеґент відповідав річево на запити, які ставили присутні в дискусіях. Сесією проводив д-р М. Г. Марунчак.

Остання доповідь проф. В. Бацюркова була на більш сучасну тему: „Релігійна політика СССР в Україні". Проф. Боцюрків заслужено вважається знавцем в тій ділянці, про яку говорив. Сесією проводив проф. О. Герус.

Проф. д-р О. Баран у своєму вступному слові висвітлив етапи розвитку Академії в Канаді і попросив присутніх вшанувати пам'ять перших покійних основників її, св.п. проф. Дмитра Дорошенка та проф. Леоніда Білецького. Вставанням та одномінутною мовчанкою віддано їм пошану.

Друга імпреза відбулася, як згадано вже, вечором в готелі „Вінніпеґ Інн" у формі Ювілейного Бенкету, при участи також коло 150 осіб. За президіяльним столом були запрошені гості: міністер освіти уряду Манітоби Б. Ганущак, архиєпископ Української Православної Церкви Борис, президент Світового Конґресу Вільних Українців о. митрат д-р В. Кушнір, представник посадника міста Вінніпеґу п. Лазаренко, промовці на Конференції: проф. Ю. Шевельов, він же й представник Української Вільної Академії в ЗСА, проф. Я. Пеленський, д-р Б. Винар (промовець на бенкеті) і ін. Члени Президії УВАН і представники громадських організацій займали передні столи перед президіяльним столом. Святом проводив проф. д-р П. Воробій.

Бенкет розпочато молитвою Архиєпископа Бориса. Після вечері перейдено до ділової програми. Проф. П. Воробій представив почесних гостей за президіяльним столом, а потім в своєму слові зробив коротку оцінку праці і досягнень Академії за останні 25 років, а спеціяльно під проводом бувших президентів: Я. В. Рудницького, М. І. Мандрики і М. З. Тарнавецького та теперішнього проф. о. О. Барана, і покликав до слова привітів представників за президіяльним столом, проголосивши перед тим з надісланих привітів лист прем'єр-міністра Канади П.Е. Трудо, Блаж. Патріярха Й. Сліпого і ін.

В привіті від Української Вільної Академії Наук в ЗСА проф. Ю. Шевельов підкреслив, що назва „Академія" вимагає високого, дійсно академічного, рівня діяльности і праці. Академія не є інституцією популярного типу, але селективного. Вітаючи від УВАН в ЗСА, він ґратулює УВАН в Канаді за досягнуті успіхи і вірить, що на будуче обидві інституції будуть працювати в тісному дружньому зв'язку. Міністер Б. Ганущак передав привіт від свого уряду, підтверджуючи признання урядом великої ваги діяльности Академії для загальної культури і спеціяльно для української частини Канади. Довше слово привіту й побажань виголосив президент Світового Конґресу Вільних Українців о. д-р В. Кушнір. Він звернув увагу на потребу не тільки скріплення таких наукових інституцій як УВАН і на співпрацю між ними, але й на потребу створення централі їх у формі Світової Наукової Ради, про яку говорилося вже, але якої фактично ще немає. Від Комітету Українців Канади — централі — зложив привіт президент Комітету, д-р С. Радчук. Він також підкреслив велику вагу існування Академії і її досягнення.

Останньою точкою свята була доповідь гостя з ЗСА д-ра Богдана Винара, економіста бібліографа і організатора центрального наукового видавництва. Він звернув увагу на те, що наукова література на українські теми йде двома шляхами — силами українців і їх організацій та незалежно від українців — силами й інституціями різнонаціональних науковців. Це добре й позитивне для нас явище. Але наша сторона значно слабша, не зважаючи на велике число назв виданої літературної продукції. Тому треба подбати про вищу якість наших видань і про певну координовану чи централізовану систему. І він над цим працює. Свою доповідь д-р Винар документував цифровими даними і прикладами.

Це було завершенням свята — ювілею Академії Наук. Предсідник свята д-р П. Воробій попросив о. д-ра Кушніра прочитати молитву, а президент УВАН о. д-р О. Баран подякував учасникам і присутнім за їх труд і участь у відзначенні першого чвертьстоліття наукової інституції українців Канади.

Увага! Увага! Увага!

ПОВІДОМЛЯЄМО УСІХ

Читачів та Передплатників

пластових виховних журналів

„Готуйсь" і „Юнак"

що з приводу затяжного і довготриваючого страйку поштових працівників на терені цілої Канади, починаючи від місяця жовтня,

МИ НЕ МАЄМО МОЖЛИВОСТИ ПЕРЕСЛАТИ ТИХ ЖУРНАЛІВ ДО РУК ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

а увесь наклад лежить готовий до висилки в Торонто.

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ „ЮНАКА" та „ГОТУЙСЬ"

---

98 Відд. СУА ім. А. Ярославни

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.

в зв'язку з відзначенням „РОКУ ЖІНКИ" запрошує Громадянство Філядельфії та околиць на

ВИСТАВКУ ЖІНОЧОЇ ОБРАЗОТВОРЧОСТИ

Відкриття виставки відбудеться

5-го грудня ц. р., о год. 8 веч. в Пластовій Домівці

при 10-ій і Данкенен вулицях.

Виставка буде чинна в суботу, 6-го грудня від год. 10-ої рано до 5-ої веч., як також в неділю, 7-го грудня від год. 1-ої по пол., до 5-ої вечора.

КРУЖОК МАТЕРЕЙ при УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ШКОЛІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж.

влаштовує

в суботу, 6-го грудня 1975 р.

о год. 4-ій по пол.

в шкільній авдиторії

МИКОЛАЇВСЬКИЙ ВЕЧІР

„Золота Книга"

— сценка у виконанні шкільних дітей.

•

НЕБЕСНА КАНЦЕЛЯРІЯ

буде відкрита в суботу, 6-го грудня, від год. 12-ої вполудне в тій же залі.

Перший виступ перед Українською Публікою

у НЕДІЛЮ, 7 ГРУДНЯ 1975 р. о год. 4 по пол.

Сузанна Рудницька

СОПРАНО

ПРИ ФОРТЕПІЯНІ:

Роман Рудницький

У програмі пісні та арії Моцарта, Рахманінова і Ріхарда Штравса та Антона Рудницького: „Пісні про поневолену Україну" й „6 пісень для Сузанни" (перше виконання).

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ повідомляє та запрошує своїх Членів, Громадянство та Молодь зокрема, на

ПОДОРОЖ У МИНУЛЕ МЕКСІКА

Історично-археологічний огляд давнини Мексіка до появи конкістадорів.

Лекцію виголосить член КЛК мґр ЛІДА ПАЛІЙ

•

Імпреза відбудеться

у суботу, 13 грудня 1975 р.

о год. 7-ій веч. у приміщенні

УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

- Лекція ілюстравана прозірками руїн релігійних центрів, гробниць та старинних святинь.
- Після розповіді, продовження гутірки при чайку та буфеті.

УПРАВА КЛК

Діяльність Куреня „Чота Крилатих"

У днях 27-28 вересня ц. р. відбулася велика курінна Рада старшо-пластунського і сеніорського куріня „Чота Крилатих" на пластовій оселі „Писаний Камінь" біля Клівленду. Раду скликав і перепровадив Великий Крук пл. сен. Володимир Свинтух. З уваги на те, що у 1976 р. припадає 30-ліття від заснування куреня, рішено відсвяткувати цей Ювілей під час Олімпіяди у Монтреалі або у Вашінґтоні під час святкування 200-ліття ЗСА. Цією справою має занятися нова управа, обрана в такому складі:

Генеральна старшина: Великий Крук — Константин Клюфас, генеральний суддя — Орест Білоус, генеральний звітодавець — Константин Клюфас, генеральний редактор — Осип Топорович.

Ключ „Ворона" — сеніори: чотар Крук — Осип Топорович, хорунжий лис — Роман Раковський, курінний скарбник — Ігор Федьків, координатор з Канадою — Юрій Бабій.

Ключ „Чайка" — старші пластуни: хорунжий Крук Петро Басалик, підхорунжий Лис — Роман Жґута, курінний Канцеляр — Григорій Маґоцький, курінний Скарбник — Петро Басалик, курінний Хронікар — Юрко Полянський і Володимир Дубик.

Рада Старших: пл. сен. Юрій Бабій, пл. сен. Стефан Шишка, пл. сен. Богдан Крамарчук.

Г. С.

НАУКОВО-ДОСЛІДЧЕ Т-ВО УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ, c/o Att. N. HAWRYLKO

34 East 7th Street, New York, N.Y.

СКЛАДАЄ ЩИРУ ПОДЯКУ

п. Романові Іваницькому

власникові фірми

"DELTO SPORTSWEAR CO., IMPORT & WHOLESALE New York, N.Y.

ЗА ЙОГО ПОЖЕРТВУ В СУМІ

1,000.00 долярів

на видання першого на еміґрації „КОРОТКОГО СЛОВНИКА СИНОНІМІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ".

Щоб відзначити п. Романа Іваницького, Управа НДТУТ прийняла Його в члени-фундатори Т-ва і присвятила йому сторінку в цьому Словнику.

Цим шляхом бажаємо Йому щастя та успіхів у дальшій Його праці.

УПРАВА НДТУТ

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК

повідомляє своїх Членів, що

в суботу, 6-го грудня 1975 р.

о год. 7-ій вечора

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

при 2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

відбудуться

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

•

Одночасно відбудуться

Загальні Збори Секції Дружин Лікарів

УПРАВА ВІДДІЛУ

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ у НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

З НАГОДИ 200-РІЧЧЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ АМЕРИКИ та 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ У ЦІЙ КРАЇНІ

— влаштовує —

ВЕЧІР

у пошану

ЗАСЛУЖЕНИХ ДІЯЧІВ

Українського Народного Союзу

6 грудня 1975 р., о год. 7 веч.

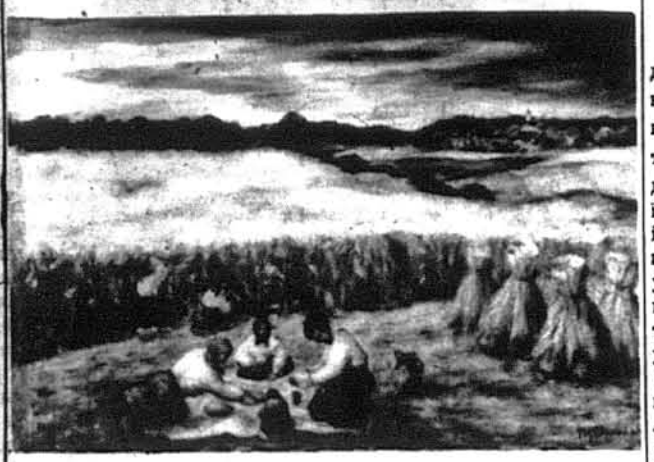
у великій залі

Українського Народного Дому

140 Second Avenue New York, N.Y. 10003

У мистецькій частині вечора виступлять: молодий співак-соліст СТЕПАН ШКАФАРОВСЬКИЙ і КАПЕЛЯ БАНДУРИСТОК ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ з Бавнд Бруку.

Напередодні образотворчої виставки В. Панчака

В. Панчук: Жнива

В Українському Інституті Америки (2 Вест 79 вулиця) в Ню Йорку відбудеться 14 грудня ц.р. відкриття малярської виставки одного з сеньйорів нашого образотворчого мистецтва, Василя Панчака. Виставка триватиме кілька тижнів. Василь Панчак, який уже від 1909 р. проживає у ЗСА та вже тут закінчив свої малярські студії, мав досі чимало індивідуальних виставок в ґалеріях Ню Йорку, Філядельфії та інших міст ЗСА, як також кілька виставок у Парижі у Франції. Крім того брав участь у багатьох збірних виставках українських і американських мистців. Кожна його виставка приносила у пресі прихильні відгуки. У грудні 1973 р. мав велику ретроспективну виставку, влаштовану Об'єднанням Мистців Українців Америки в її виставових залях у Літературно-Мистецькім Клюбі в Ню Йорку. Про цю виставку висловився був у статті про Панчака недавно померлий мистець, сл.п. Володимир Ласовський, що „це виставка особливо зворушливої вимовности" як „довголітня, вперта, повна самодречення, успіхів і неуспіхів боротьба талантовитої людини, яка із зарання літ, у чужому світі здобула собі право на творчість" та добилася признання в американському й українському мистецьких середовищах.

А друга фахова оцінка, за підписом речевого й вимовного рецензента, підписаного, як пресовий референт ОМУА у „Свободі" з дня 28 грудня 1973 р. „Ретроспективна виставка творів Василя Панчака") так окреслила творчість Василя Панчака: „Його малярство навіяне носталгією та сантиментом спогадів молодости з України. Поважну частину його творчого доробку представляють власне тематично українські жанрово - пейзажні композиції... також обрядові композиції та пейзажні ремінісценції, хоч і дійсним моделем їх були американські краєвиди, дуже схожі на українські, нпр. у оліях „Осінь"... Всі вони мальовані переважно на зближеній до реалізму основі, але назначені імпресіоністичними тенденціями з підкресленням світла та висловлюють безпосередність відчуття мистцем мальовного об'єкту".

Багата добірка власне таких праць буде показана у цьогорічній грудневій його виставці. Але й будуть показані численно також зразки його своєрідного формального новаторства наче окспресіоністичного, ним стилізованого, типу, що м.ін. були висловлювані лінійними мазками хвилясто повторюваних форм, часто веселкових кольоритом, що — як висловився був згаданий критик, пресовий референт ОУМА — „створювали враження руху та переливної вібрації барв, напр. „Забава м'ячиком" чи „Танцюристи" і ін." Ця хвилястість форм як зазначив згаданий критик — додає його творам у деяких випадках „наче б новий вимір невловних елементів казковости й ліризму".

Належить сподіватися, що цьогорічна виставка Василя Панчака буде охоплювати в першу чергу згадані обидвох типів його ранішні твори і дасть змогу познайомитись українським і американським любителям мистецтва з останніми досі, новими його олійними і також пастельними малярськими працями, бо як знаємо, Василь Панчак, помимо свого вже поважного віку, мистець дуже працьовитий, надсподівано активний і глибоко, до самовідречення відданий своїй творчій праці. З приємністю оглядатимемо його вибірку ранiших та показ найновіших творів. Очевидно, кожний гість на виставці могтиме набувати собі по дуже приступній ціні кожну, ще не продану картину мистця, яка йому найбільше подобається.

(м.ч.)

Остап Тарнавський:

БРАТ-БРАТОВІ

КНИГА ПРО ЗУАДК

Ціна 5.00 дол.

Замовляти:

SVOBODA

81-83 Grand Street

Jersey City, N.J. 07303

ІСПИТИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В МАНІТОБСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Вінніпеґ (СД). Як попередніми так і в цьому академічному році Манітобський університет переводитиме іспитування з української мови для дипломів із практичного її знання. Унікальність цих іспитів в тому, що кандидати не мусять вписуватися на університет і відвідувати виклади, а можуть зголошуватися прямо до іспитів. Після успішного відбуття іспиту (звичайно в місяці квітні) кандидати одержують диплом із зазначенням ступня, з яким вони пройшли цей іспит. За ближчими інформаціями треба писати до Реґістратора Манітобського університету в Вінніпезі.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в приміщенні цього Клюбу, у п'ятницю 28-го листопада ц.р. о год. 7-ій вечора, відбудуться Надзвичайні Загальні Збори ЛМКлюбу з метою зміни однієї точки статуту. Після зборів — Клюбовий Вечір з показом прозірок з Ісляндії, роботи мистця Юрія Бобрицького.

У шанобливому поклоні над свіжою могилою

св. п. Богдана Кравцева

жертвуємо 30.00 долярів на НТШ.

•

Шановній Рідні Незабутнього Покійника, складаємо глибоке співчуття.

Осип і Оля КОРОПЕЙ

Ділимося сумною вісткою, що дня 25-го листопада 1975 р. о год. 4-ій вранці помер

✝

сл. п.

ІВАН ЮШКЕВИЧ

уроджений 1925 р. в Свободі Золотій, повіт Бережани.

Покійний залишив Родину на Україні, а також Приятелів в Америці і Канаді.

ПАНАХИДА відбудеться 28-го листопада, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при Схід 7-ій вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 29-го листопада 1975 р. о год. 9:30 вранці в похоронному заведенні П. Яреми до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ПРИЯТЕЛІ і ОДНОСЕЛЬЧАНИ

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у понеділок, 24-го листопада 1975 року, по довгій недузі відійшла у Вічність наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п.

ЙОСИФА ДЕМЧИШИН

з дому КОЗАК

нар. 6-го січня 1903 р. в Жовкві, Зах. Україна.

ПАНАХИДА буде відправлена у п'ятницю, 28-го листопада 1975 р. о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Насевичів при Френклін і Бровн вулицях у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН — в суботу, 29 листопада 1975 р. о год. 8:30 рано з того ж похоронного заведення до української католицької катедри, а відтак на український цвинтар на Факс Чейс.

У глибокому смутку:

донька — ОКСАНА ТЕНҐЕЛЬ з чоловіком ІВАНОМ і дітьми ІВАНКОЮ і ОЛЕЮ

син — БОГДАН з дружиною МИРОСЛАВОЮ і дітьми СОФІЙКОЮ і ЛІДОЮ

сестра — МАРІЯ КАПЛИСТА з чоловіком МАКАРЕМ

брат — ЄВГЕН КОЗАК з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми АНДРІЄМ і МАРТОЮ

братова — ІРЕНА КОЗАК з дітьми ВІРОЮ і ХРИСТЕЮ

шваґер — ЕМІЛІЯН ЯРЕМКО

Близька та дальша Родина в Канаді, Америці і Україні

✝

У глибокому смутку і повазі повідомляємо усе Пластунство у цілому світі що один із найвизначніших членів Українського Пласту

пл. сен. керівництва

БОГДАН КРАВЦІВ

відзначений найвищим пластовим відзначенням св. Юрія в золоті та відзначенням Вічного Вогню в золоті, пластовий поет, редактор пластової преси, один із основників Уладу Старших Пластунів, член Верховної Пластової Команди, член Головної Пластової Старшини, член Головної Пластової Булави, голова Крайової Пластової Старшини і Крайової Пластової Ради в ЗСА опустив в дні 21-го листопада 1975 р. назавжди наші ряди.

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА — НАЧАЛЬНИЙ ПЛАСТУН — ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

Неділя, 21 грудня 1975 р.

Година 4-та по пол.

Fashion Institute of Technology

227 W. 27th St., NEW YORK CITY, N.Y.

Квитки: „АРКА", „ЕКО" і при касі.

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ НЮ ЙОРК

М. СТАРИЦЬКИЙ

„ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ"

Народня драма в 5-ох відслонах зі співами і танками.

Гостинний виступ АНДРІЯ ДОБРЯНСЬКОГО, бас-баритона Метрополітен Опери, в ролі Гриця.

Постава: ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА

Диригент: ЛЕВ СТРУТАЦЬКИЙ

Хореографія: РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА

Оформлення і костюми: СЛАВА ГЕРУЛЯК

Сценічне освітлення: МАРІЙКА ШУСТ

Спонзор: Т-ва „Самопоміч", Ню Йорк

Замість квітів на могилу

св. п. Богдана Кравцева

складають 100.00 долярів на видання Його творів.

Вельмишановній Дружині, Дітям, Родині висловлюємо щире співчуття.

Іванна і Маріян Коць

До танців гратиме оркестра „ТЕМПО" І. Коваля

●

В МИСТЕЦЬКІЙ ПРОГРАМІ ВИСТУПЛЯТЬ:

Марта Кокольська-Мусій

СОПРАНО

Богдан Чаплинський

ТЕНОР

Галя Мазурок

ФОРТЕПІЯНОВИЙ АКОМПАНІЯМЕНТ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

— ВІДДІЛ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ —

— влаштовує —

в суботу, 7-го лютого 1976 р., в залях Шератон готелю

БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ

З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ ДЕБЮТАНТОК

ЗГОЛОШЕННЯ ДЕБЮТАНТОК ПРИЙМАЄ до 18-го СІЧНЯ 1976 р.

Mrs. Natalia Danylenko

121 Harvard Ave., Somerdale, N.J. 08083

Tel.: (609) 783-5105

від год. 7-9-ої вечора

▪

Знимку Дебютантки (чорно-біла, 3 x 2 цалі) для поміщення в пресі, треба прислати НАЙПІЗНІШЕ до 5-го січня 1976 р.

Інші подробиці будуть подані у запрошеннях.

В Чікаґо створено Гуцульський Дослідний Інститут

Чікаґо (Катерина Домашевська). — З ініціятиви Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади, дня 12-го листопада ц.р. тут відбулися Установчі Збори Гуцульського Дослідного Інституту.

Збори відкрив привітанням присутніх мґр Микола Домашевський, писар Конференції Гуцульських Товариств Америки й Канади. Він підкреслив важливість цієї історичної події-заснування Гуцульського Дослідного Інституту, бо ж потреба створення такої наукової установи, якою буде тепер Інститут, відчувалася вже від давна в українському суспільстві.

На предсідника зборів обрано д-ра Василя Стефурака, голову Редакційної Колеґії журналу „Гуцулія" та заслуженого члена української спільноти на еміґрації. Він зазнайомив присутніх із завданням і ціллю новоствореного Гуцульського Дослідного Інституту.

Завданням Інституту буде дослідна робота в галузі гуцульського мистецтва, науки та фолкльору, як також спростовування мильних інтерпретацій гуцульських звичаїв непоінформованими людьми.

Ціллю Інституту має бути збереження гуцульської ідентичності поза межами України, популяризування поміж своїми і чужими гуцульського мистецтва та іншого.

Важною точкою зборів став вибір управи Гуцульського Дослідного Інституту, бо ж вдалий добір членів ґарантує у великій мірі динамічність даної інституції. В розгляді кандидатур на ці важні та відповідальні пости звернено увагу на особу д-ра Івана Докторука, заслуженого сеніора в праці серед гуцулів, так на Гуцульщині, як й на еміґрації. За довголітню наукову працю для Гуцульщини його обрано почесним головою новозаснованого Інституту.

Остаточно оформлено управу Гуцульського Дослідного Інституту в такому складі: мґр Микола Домашевський-голова, Іван Андрусяк — заступник голови, панна Орися Бурдяк — писар, д-р Василь Стефурак — голова Контрольної Комісії. Членами - основниками Гуцульського Дослідного Інституту є: проф. Василь Чапленко, пані О. Глібович, д-р Іван Докторук, Іван Андрусяк, Микола Більчак, мґр Микола Домашевський, д-р Василь Стефурак.

Після вибору Управи предсідник подякував присутнім за участь у цих історичних зборах, а новообраний голова Інституту подякував за довір'я і вибір його на цей відповідальний пост та обіцяв, що буде все робити для добра їхньої вужчої Батьківщини-Гуцульщини.

ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ ООЧСУ І ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРУ

Гемпстед, Н.Й. — В неділю, 7-го грудня ц.р. тут о год. 3-й по полудні в залі Українського Парафіяльного Центру св. Володимира, 226 Юніондейл евеню в Юніондейл, Н.Й., відбудуться ювілейні святкування з нагоди 10-річчя існування 42-го Відділу ООЧСУ і посвячення організаційного прапору. В мистецькій частині вечора виступлять: оперна солістка меццо-сопрано Галина Андреадіс, Ансамбль бандуристів при Відділі ООЧСУ під дириґентурою о. С. Кіндзерявого-Пастухова, танцювальний гурток під керівництвом пані Є. Осиненко, Молодечий хор Відділу (дириґент пані М. Олинець) та інші.

СВ. П. Б. КРАВЦЕВА...

(Закінчення зі стор 1-ої)

кий від Пласту. Жалобну церемонію закінчено співом зворушливої пластової пісні: „Ніч вже йде, тихо спи, без тривог, тут є Бог!"

Після панахиди та прощальних промов приявні на панахиді, які заповнили обширні приміщення похоронного заведення, між ними багато відомих провідних громадян та численні співпрацівники і друзі, Покійного, висловлювали свої співчуття дружині Покійного пані Неонілі, синам полковникові Миколі Гордієві і Юрієві, дочці Марії Дзвениславі і її мужеві д-рові Любомирові Явному та іншим членам родини.

Кінцеві похоронні відправи почалися у вівторок, 25-го листопада рано при відкритій ще домовині в похоронному заведенні Литвина і Литвина. Опісля закриту домовину перевезено до місцевої української католицької церкви, де парох о. Михайло Кучмяк, о. Тома Бариляк, о. Іван Мак та о. Дмитро Библів відправили заупокійну св. Літургію. Прощальне слово, згадуючи між багатьома заслугами і чеснотами Покійного також його християнські чесноти та релігійність, виявом чого було й те, що на два тижні перед своєю смертю Покійний висповідався та прийняв Найсвятіші Тайни і тайну єлеопомазання. Під час Служби Божої, дружина, дочка з чоловіком, сини, брат та інші члени родини приступили до св. Причастя.

Після кінцевих відправ, друзі Покійного з пластового куреня „Лісові Чорти": д-р Богдан Макарушка, Роман Микита, Василь Мочула, Роман Загайкевич та Роман Копач з Канади винесли домовину з церкви та примістили на автомобілі, за яким десятки приватних авт з учасниками цих жалобних відправ вирушили в останню дорогу до Українського Пантеону в Бавнд Бруку. Кінцеві похоронні відправи на цвинтарі відслужили згадані отці, до яких долучився, запечатуючи разом з ними гріб, голова Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА о. протопресвітер Артемій Селепина, сказавши на закінчення зворушливе прощальне слово. Знову співав хор під проводом проф. М. Добоша та з участю православних священиків. Після відправ та прощальних промов згаданих уже Начального Пластуна проф. д-ра Юрія Старосольського і голови письменницького Об'єднання „Слово" О. Тарнавського та жалобної пісні „Видиш, брате мій . . ." домовину спущено в гріб і Покійного востаннє прощали покладенням на домовину квітів члени родини та вся велика жалобна громада.

По відправах на цвинтарі в сусідній парафіяльній залі відбулося ще прощальне прийняття, під час якого продовжувались прощальні промови представників поодиноких установ.

Під час усіх цих величних похоронних відправ і прощань відчувалося, що поховоронено Велику Людину, яка залишила незатерту печать своєї індивідуальности і своєї творчости на добу, в якій жила. Вічна Йому Пам'ять!

ПАМ'ЯТІ БОГДАНА КРАВЦЕВА

Закінчення зі стор. 1-ої)

справою першої ваги. Очевидно він не відмовив своєї допомоги та співпраці, і дуже скоро ми дістали до диспозиції його картотеку українських еміґраційних видань за 1973 р. (отим роком ми рішили почати наші огляди), а крім того обширні рецензії-обговорення основних українських крайових літературознавчих журналів та газет. Яка шкода, що наш дорогий співробітник не побачить отих своїх робіт у друкованій формі!

Але Богдан Кравців не хотів обмежитися лише статтями та бібліографічними оглядами .Він хотів передати новому науковому поколінню свій досвід і практикуючого поета і дослідника-літературознавця.

Він розпочав, — це було його завдання, як співробітника нашого Інституту, – монументальний біо-бібліографічний вступ до української літератури. Він задумував дати українського Корбута (Корбут .— це польський вчений, який створив основний твір такого типу для польської літератури). Богдан Кравців рішив починати від часів, які він знав із свого досвіду, і в яких сам займав ведучу ролю, цебто від української літератури XX ст.

Скільки він зміг зробити, заки тяжка хвороба та невблагана смерть забрала від нас отого трудолюбця так молодого душею, сказати тяжко. Але ми доложимо усіх зусиль, щоб врятувати наукову та літературну спадщину Богдана Кравцева та передати його незакінчене діло в молодші руки для повного завершення.

Вістка про смерть дорогого, усіми любленого і шанованого колеґи — приголомшила усіх нас, як грім з ясного неба.

24-го листопада о третій годині по полудні Дирекція Українського Наукового Інституту відбула своє надзвичайне засідання, на якому було прийнято дві постанови для увічнення імени Богдана Кравцева, поета, бібліографа та літературознавця.

По-перше: Дирекція УНІ встановила річну нагороду імени Богдана Кравцева у висоті 1,000 дол. (перша нагорода за книгу) або 500 дол. (друга нагорода за брошуру) за найкращі праці в ділянці української бібліографії.

По-друге: Дирекція УНІ затвердила спонтанне прохання студентів та співробітників УНІ, просити ФКУ встановити стипендійний н встановити стипендійний фонд ім. Богдана Кравцева для студентів української літератури Гарвардського університету, або для молодших наукових співробітників УНІ, що спеціялізувалися б в українській літературі XX ст.

Як нагорода, так і стипендія мають призначатися у роковини смерти бл. п. Богдана Кравцева.

30 УКРАЇНЦІВ...

Закінчення зі стор. 1-ої)

кальський, Адам Солтис, Олесь Чишко і Василь Трутовський.

Майже всі ці гасла поширено, привернено музикам українську національність і майже всі їх імена подано українською ортографією. Рівнож, назви міст назагал справлено (нпр. з „Глухов", „Львов", поправлено на „Глухів", „Львів"). І це є найважливішим досягненням в енциклопедії. Деякі позиції, щоправда, потребуватимуть дальших вдосконалень. До таких належать окремі гасла про Михайла Вербицького, Володимира Пухальського та Олександра Слободяника, яких зараховано до російських музик (тоді коли нпр. видатний російський співак Метрополітальної Опери Олександер Кіпніс виступає несподівано як „український оперний бас").

Крім справлених і поширених давніших гасел, 10-те видання цієї енциклопедії включає 6 нових позицій: Василь Барвінський, Олександер Кошиць, Микола Леонтович, Альберто Іван Лисий, Роман Савицький, Зіновій Лисько. З українських гасел дослідник, радіодиктор чи рецензент може тепер довідатись нпр. про музикознавчі праці Ф. Колесси, В. Костенка, інструментальну творчість В. Барвінського, про найновішу літературу про Миколу Лисенка і, врешті, про те, що Д. Бортнянський, Ф. Якименко й інші — таки українці. Вперше в американській музичній енциклопедії згадується про Український Музичний Інститут Америки, Інк., про корпус 12 тисяч українських народних мелодій З. Лиська та про українське походження надзвичайно популярної американської обрібки „Керол оф ди Беллс" („Щедрик" М. Леонтовича). Енциклопедія згадує окремо про Український Національний Хор О. Кошиця (імпресаріо М. Рабінов) та твори з українською тематикою американських композиторів Квинсі Портер, Голзі Стівенс, Чарлз Лефлер та ін.

До ще одної групи музик в цій енциклопедії належать українці, або музики українського роду, які не все працювали в рідному середовищі, частинно відчужились і в музикознавчій літературі Заходу зачислені до неукраїнців. Це Адам Дідур, Микола Малько, Євсевій Мандичевський та Осип Хомінський. І хоча енциклопедія подає їх українські місця народження, вона не згадує за їх якийнебудь зв'язок з українським світом.

В ім'я правди треба підкреслити, що редактор цього 10-го видання енциклопедії справив фактично майже всі недоліки, на які йому звернено увагу. І лише сам об'єм українського матеріялу, який йому прийшлось справляти, утруднив дальші поліпшення вже в цьому виданні; вони залишаться завданням майбутнього. Вигляди на успіх є зовсім реальні, якщо праця в тому напрямі ітиме систематично і буде основана на переконливих арґументах в корись нашої так багатої, але часто недослідженої музичної культури.

ПІДГОТОВЛЯЄТЬСЯ БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

24-го січня 1976 р. відбудеться тут в кришталевій залі готелю Бенджамін Френклін 4-ий Баль Української Преси. В програмі: вибір кралі і двох князівен української преси на 1976 рік. В часі бенкету виступить співачка п. Христина Осадца-Пауксіс. До танків гратиме оркентра „Амор".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7402. Тарзан паде з коня

Заспокійся!... Найгірше вже проминуло...

Замість зупинитися, то переляканий кінь стає дибки та кидається на боки...

Гей!! ...Остаточно кінь позбувається вершника!